یادداشت روز

به همین خیال باش!

۱- رهبر معظم انقلاب در سخنرانی اخیر با اشاره به ترور دانشمندان هســـته‌ای و بمباران برخی مراکز علمی و فنی در جنگ دوازده‌روزه فرمودند: «افتخار می‌کنند که صنعت هسته‌ای ایران را بمباران کردیم و از بین بردیم؛ خیلی خب، به همین خیال باش!»

این جمله نه‌تنها واکنشی عاطفی، بلکه تحلیلی عمیق از ماهیت قدرت دانش در ایران است؛ دانشی که نه با ترور خاموش می‌شود، نه با بمباران از میان می‌رود. واقعیت این است که دشمنان ایران در محاسبات خود بارها دچار همان اشتباه راهبردی شده‌اند: اشتباه گرفتن تأسیسات با علم، و زیرساخت با اندیشه.

۲- در فروردین ۱۴۰۰ حمله سایبری و انفجار در تأسیسات نطنز رخ داد. در آن مقطع، رژیم صهیونیستی با افتخار اعلام کرد که ضربه سنگینی به برنامه هسته‌ای ایران زده است. اما کمتر از سه ماه بعد، سخنگوی سازمان انرژی اتمی اعلام کرد که سانتریفیوژهای نسل جدید IR-۶ و IR-۹ در همان مجموعه جایگزین شده‌اند. این اتفاق الگویی شد برای همه اقدامات بعدی و هر بار که دشمن بخشی از تأسیسات را هدف گرفت، توان داخلی نه‌تنها آن را بازسازی کرد بلکه ارتقا داد.

۳- در جریان جنگ تحمیلی دوازده‌روزه، گزارش‌هایی از حملات پهپادی و موشـــکی آمریکا و رژیم صهیونیستی به زیرســـاخت‌های صنعتی ایران منتشر شد. هدف، بیشتر نمایش روانی قدرت و القای ضربه به پروژه هسته‌ای ایران بود.

اما همان‌طور که تحلیلگران نظامی و حتی رســـانه‌های غربی اذعان کردند، هیچ حمله‌ای به تأسیسات کلیدی مانند فردو، نطنز و اراک منجر به توقف فعالیت‌ها نشـــد و ایران در کمتر از ۷۲ ســـاعت تمام سامانه‌ها را به مدار بازگرداند. بنابراین، افتخار دشمن به بمباران صنعت هسته‌ای، بیش از هرچیز تبلیغاتی و مصرف رسانه‌ای داشت.

۴- ایران تنها کشوری اســـت که پس از ترور چندین دانشمند (از جمله شهیدان فخری‌زاده، شهریاری، احمدی روشـــن، رضایی‌نژاد، علی‌محمدی و...) نه‌تنها دچار توقف علمی نشـــد، بلکه به‌گفته آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، «تولیـــد اورانیوم با غنای ۶۰ درصـــد» را در مدت کوتاهی ممکن ساخت.

یعنی دقیقاً پس از حذف فیزیکی دانشمندان، نسل بعدی آنان با انگیزه و ایمان بیشتر وارد میدان شد.

این قضیه، بیش از پیش ثابت کرد که دانش را نمی‌توان ترور کرد؛ چون در ایران، علم از اراده ملی زاده می‌شـــود، نه از شخص.

۵- در ســـال‌های اخیر، یکی از محورهای حمله دشمن به صنعت هسته‌ای، نفوذ سایبری و نرم‌افزاری بود. ویروس «استاکس‌نت» که با همکاری آمریکا و اسرائیل طراحی شد، قرار بود برنامه غنی‌سازی ایران را فلج کند.

اما پس از کشـــف و مهار آن، ایران نه‌تنها سیستم‌های کنترلی خود را بومی‌سازی کرد، بلکه در حوزه امنیت سایبری به کشـــوری پیشـــرو در منطقه تبدیل شد. به‌تعبیر دقیق رهبر حکیم انقلاب، «علمی که از درون می‌جوشد، از بیرون قابل خاموش شدن نیست.»

۶- برخلاف تصور غرب، صنعت هســـته‌ای ایران متکی بر چند چهره محدود یا یک مرکز خاص نیســـت. شبکه‌ای از بیـــش از ۲۰ دانشـــگاه، ۷۰ مرکز پژوهشـــی و حداقل ۱۵۰۰ متخصص ارشـــد در حوزه فیزیک، مهندســـی مواد و انرژی اتمـــی در این عرصه فعال‌انـــد. به‌عبارت دیگر، ترور یک دانشـــمند یا بمباران یک مرکز، مانند قطع یک شـــاخه از درختی است که ریشـــه در سراسر خاک ایران دارد.

درحالی‌که برخی رســـانه‌های غربی حملات آمریکا به تاسیســـات هســـته‌ای ایران در جریان جنگ ۱۲ روزه را «بازدارنـــده» توصیف کردند، اما تحلیلگران و صاحبنظران نگاه متفاوتی داشتند.

چندی پیش اندیشـــکده آمریکایی «رَند» در گزارشی اذعان کرد: «زیرساخت انسانی هسته‌ای ایران عمق راهبردی جدیدی ایجاد کرده است.» این یعنی دشمن خود نیز می‌داند که دیگر نمی‌تواند این علم را از بین ببرد.

۷- و امـــا بیانات اخیر رهبر حکیم انقلاب درباره نتیجه بمباران تاسیسات هسته‌ای ایران، صرفاً یک کنایه سیاسی نیست؛ بلکه اعلام وجود یک قدرت بازدارنده علمی است. در معادلات جنگ نرم و سخت، کسی پیروز است که توان بازسازی داشته باشد. ایران نشان داده حتی پس از بمباران، بازسازی را به فرصتی برای پیشرفت تبدیل می‌کند.

بنابراین، جملـــه «به همین خیال بـــاش» یعنی خیال نابودی علم ایران، آرزوی محال است؛ چون علم ما وابسته به خاک، ساختمان یا شخص نیست؛ بلکه متکی بر ایمان و عقل جمعی است.

۸- صنعت هســـته‌ای ایران از دل «تقلید» یا «انتقال تکنولوژی» شکل نگرفته است، بلکه محصول تولید بومی دانش و تجربه است. همین امر باعث می‌شود که این صنعت برخلاف تأسیسات هسته‌ای کشورهای وابسته، با از بین رفتن چند مرکز یا چند چهره، فرو نپاشد. ساختار علمی ایران بر شـــانه‌های هزاران متخصص در ده‌ها دانشگاه و پژوهشگاه استوار است؛ ساختاری که نه در جغرافیا محدود است، نه در اشخاص.

۹- افکار عمومی ایران با مشاهده بی‌پرده ترور دانشمندان و بمباران مراکز هسته‌ای در جریان جنگ ۱۲ روزه، بیش از پیش به این باور رسید که دشمنی با برنامه هسته‌ای ایران، نه از ســـر نگرانی امنیتی، بلکه از ترس استقلال علمی و سیاسی کشور اســـت. و اکنون سال‌هاست که این آگاهی اجتماعی، به پشتوانه‌ای قوی برای پیشرفت کشور تبدیل شده است.

۱۰- در واقع، «به همین خیال باش» پیامی است به غرب و آن اینکـــه، خیال نکنید بمباران، تحریم و ترور، می‌تواند مســـیر کشـــوری را متوقف کند که از خاکستر هر حمله، نســـلی تازه می‌رویاند. ایران امروز در آستانه تبدیل‌شدن به یکـــی از بازیگران مهـــم در بازار فناوری هســـته‌ای صلح‌آمیز در جهان است؛ کشـــوری که به‌واسطه ایمان و خوداتکایی علمـــی، قدرت چانه‌زنی تازه‌ای در نظم جهانی یافته است.

۱۱- بنابراین، دشمن اگر خیال کرده با بمباران یا عملیات روانی می‌تواند صنعت هســـته‌ای ایران را از میان ببرد، به همین خیال باشـــد. چون این علم، نه در نطنز متولد شد و نه در بمباران نطنز مُرد؛ این علم در ذهن و اراده نســـل ایرانی ریشـــه دارد و آن‌گونه که تاریخ نشـــان داده، هیچ بمبی تاکنون نتوانســـته اراده ملتی را که به خود باور دارد، نابود کند.

مسعود اکبری

عراقچی: آمریکا زیاده‌خواه است به میز مذاکره برنمی‌گردیم

وزیر امور خارجه با بیان اینکه آمریکایی‌ها بـــا زیاده‌خواهی به جایی نمی‌رســـند، گفت: تا وقتی که این روحیه و رویکرد و تجربیات تلخ در رابطه با مذاکره با آمریکا وجود دارد، امکان ورود مجدد به مذاکره را نداریم، مگر اینکه این رویکرد تغییر یابد.

ســـید عباس عراقچی، وزیر امور خارجـــه روز چهارشـــنبه ۳۰ مهرماه بعد از ورود به مشهد برای شرکت در دومین نشســـت منطقه‌ای دیپلماسی اســـتانی دربـــاره مذاکره بـــا آمریکا گفـــت: مذاکراتی کـــه در نیویورک و قبـــل از آن جریان داشـــت، به دلیل زیاده‌خواهی‌هـــای طـــرف آمریکایی متوقف شد و جلو نرفت و تا وقتی که آنها سیاست زیاده‌خواهانه و حداکثری خود را کنـــار نگذارنـــد و تقاضاهای غیرمعقول از ایران داشـــته باشند، به میز مذاکره برنخواهیم گشت.

وی همچنین گفت: آقای ویتکاف از طریق واسطه‌ها تماس‌هایی را برقرار می‌کنند و پیام‌هایی را می‌فرستند.

ایران اهل صلح و دیپلماسی است

رئیس دستگاه دیپلماسی گفت: موضع ما روشـــن اســـت. جمهوری اســـلامی ایـــران البته اهـــل صلح و دیپلماســـی اســـت. ما همواره نشان داده‌ایـــم که پایبند به دیپلماســـی و راه‌حل‌های مسالمت‌آمیز بودیم، ولی این به معنی گذشتن از حقوق مردم ایران نیست.

بـــه گـــزارش فـــارس، عراقچی ادامـــه داد: هـــر جا کـــه منافع ملی ایـــران و مصالح عالی کشـــور بتواند از مسیر دیپلماســـی تأمین شود، ما از هیچ تلاشـــی فروگـــذار نخواهیم بود. ولی مواجه با کســـانی هســـتیم کـــه هیچ‌گاه به دیپلماســـی پایبندی نداشتند.

وی گفت: تجربیات گذشـــته به جای خودش، امسال دو تجربه داشتیم. مذاکراتی که برقرار و پنج دور برگزار شـــد و در حین مذاکره حمله نظامی صورت گرفـــت و آمریکا هم حمایت کرد و هـــم خودش ملحق شـــد. در نیویورک زمینه‌هایی وجود داشـــت، ولی باز با درخواست‌های زیاده‌خواهانه و غیرمعقـــول طـــرف آمریکایی این مذاکرات به سرانجام نرسید.

امکان ورود مجدد به مذاکره را نداریم

وزیر خارجه بیـــان کرد: تا وقتی که این روحیه و رویکرد وجود دارد و این تجربیات تلخ در رابطه با مذاکره با آمریکا وجود دارد، طبیعی است امکان ورود مجدد به مذاکره را نداریم، مگر اینکه ایـــن رویکرد تغییر یابد و قبول کنند براساس منافع و احترام متقابل از موضع برابر وارد مذاکراتی شوند که هدفش یافتن راه‌حل‌های دیپلماتیک و مســـالمت‌آمیز است برای مشکلاتی کـــه وجود دارد. عراقچـــی افزود: اگر بخواهند مســـیرهای دیگر را انتخاب کنند قبلا کردنـــد و نتیجه نگرفتند، اگر می‌خواهند زورگویی و زیاده‌خواهی کنند قبلا هم امتحان کردند و نتیجه نخواهند گرفت.

نقش کلیدی همسایگان در مقابله با تحریم‌ها

رئیس دستگاه دیپلماسی درباره دومین نشســـت منطقه‌ای دیپلماسی استانی در مشهد هم گفت: ما تعاملات اقتصادی بین استان‌های مرزی را قبلا تجربه کردیم و همایش اول در شیراز منجر به گســـترش این تعاملات شد و امیدواریم در این منطقه از کشـــور و با کشورهای همســـایه در شمال و شمال شرق این کشور این ارتباطات گسترش یابد.

وی افـــزود: یکـــی از مباحـــث گردشگری است. در حوزه افغانستان، پاکستان و آســـیای مرکزی امکانات گردشگری بســـیار زیادی داریم، هم برای ایرانیان و هم برای کســـانی که به ایران می‌آیند و گسترش این روند می‌توانـــد عامل مهمی در گســـترش همکاری‌های اقتصادی باشد.

وزیر امور خارجـــه ادامه داد: در مقابله با تحریم‌ها همسایگان ما نقش بسیار کلیدی و مهمی را دارند. شاید میزان تجارت با تک‌تک همســـایگان از مجموعه کشورهای اروپایی بیشتر باشـــد. تجربه خوبی را از همایش اول گرفتیم و مطمئن هستم تجربه بعدی هم موفق خواهد بود.

معاون وزیر امور خارجه: دیپلماسی استانی پاسخی به توانمندی استان‌هاست

خبر دیگر اینکه، وحید جلال زاده، معاون کنســـولی، مجلـــس و ایرانیان وزارت امـــور خارجه روز چهارشـــنبه در حاشیه دومین نشست دیپلماسی استانی در مشهد در جمع خبرنگاران گفت: هر توافق تجاری یا دیپلماتیکی که با کشـــورهای همسایه انجام شود باید در پهنه استان‌های مرزی از جمله در ترددهای تجاری، مرزی و تعاملات ترانزیتی انجام شود.

وی گفت: تقریبا موضوع دیپلماسی استانی در دولت‌های گذشته میز مهم و مطرحی بـــود و برخی به آن توجه داشـــتند اما با عنایت به توصیه رهبر معظم انقلاب به توســـعه تعاملات با همســـایگان و توجه رئیس‌جمهور در این دولت به تعاملات استانی؛ وزارت خارجه دیپلماسی استانی را در دستور کار قرار داده است.

معاون وزیر امور خارجه بیان کرد: در راستای تقویت تعاملات استان‌های مرزی با همسایگان با تصویب هیئت دولت مقرر شد، استانداران مرزی به عنوان جانشـــین در کمیســـیون‌های همکاری مشترک ۲ جانبه با کشورهای هم مرز منصوب شوند.

جـــلال‌زاده با بیـــان اینکه بخش خصوصی خراســـان رضوی در حوزه تعامـــلات تجـــاری گام‌هـــای خوبی برداشته اســـت، افزود: این وزارتخانه بـــه دنبـــال نظام‌مند کـــردن دفاتر وزارت خارجـــه در اســـتان‌ها بـــرای ارائه خدمات بهتـــر و رونق تعاملات دوجانبه اقتصادی با کشورهای همجوار است.

وی به برگزاری نخستین نشست دیپلماسی استانی ســـال گذشته در شـــیراز اشاره و بیان کرد: این نشست نیز پـــس از میزگردهـــای تخصصی صبـــح امـــروز، عصـــر هم بـــا حضور رئیس‌مجلس شورای اسلامی نشست مشهد پیگیری خواهد شد و در ادامه نیز نشست‌های دیپلماسی استانی در ســـطح دبیرخانه‌های ملی و اســـتانی پیگیری می‌شوند.

جلال‌زاده گفت: طـــرح موضوع دیپلماسی استانی در حقیقت پاسخی به توانمندی و ظرفیت‌های اســـتان‌ها به ویژه مناطق مرزی در حوزه اقتصاد و تعامـــلات دوجانبه با کشـــورهای همسایه است.

سفیر ایران در روسیه: ۸۷ درصد تجارت با روسیه از تعرفه‌های تجاری معاف شد

کاظـــم جلالی، ســـفیر ایران در روسیه نیز در حاشیه دومین نشست دیپلماسی استانی در مشهد در جمع خبرنگاران گفـــت: ۸۷ درصد تجارت کشـــورمان با روســـیه از تعرفه‌های تجاری دوجانبه خارج شده و پیشنهاد می‌شود اســـتان‌ها به‌ویژه خراسان از این ظرفیت اســـتفاده کنند. خراسان بزرگ می‌تواند نقش بسیار مؤثری در ارتباط با همسایگان و همچنین روسیه داشته باشد.

وی اضافـــه کرد: بخشـــی از این ارتبـــاط مربوط به حـــوزه راهگذرها (کریـــدور) و ترانزیت اســـت راهگذر شمال- جنوب دارای سه شاخه غربی از مســـیر آذربایجان، میانی از دریای خزر و شاخه شـــرقی از ترکمنستان است.

سفیر ایران در روسیه اظهار کرد: مســـیر شرقی از روســـیه، قزاقستان، ترکمنســـتان و ایران عبور می‌کند و اســـتان‌های خراســـان در این مسیر نقش‌آفرینی و تاثیر قابل توجهی دارد.

جلالی به روند رو به رشد تبادلات تجاری میان دو کشـــور اشاره کرد و گفـــت: در حالی‌که در ســـال ۲۰۲۳ میـــزان تبـــادلات تجاری دو کشـــور ۶۵۰ میلیـــون دلار بـــود، این رقم در ســـال میلادی گذشته به یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار افزایش یافت.

وی پیش‌بینی کرد تا پایان سال ۲۰۲۵ این رقم با تداوم رشـــد به سه میلیارد دلار برسد.

ســـفیر ایـــران در روســـیه بـــه موافقت‌نامـــه تجـــارت آزاد بین ایران و کشـــورهای اوراسیا از جمله روسیه اشـــاره کرد و افزود: این موافقت‌نامه در گذشـــته تصویب و اجرائی شـــده و اســـتان‌هایی کـــه ظرفیـــت بالای اقتصادی دارند می‌توانند در قالب این موافقت‌نامه صادرات خود را به روسیه افزایش دهند.

به گزارش ایرنا، دومین نشســـت دیپلماســـی استانی ســـی‌ام مهرماه بـــا برگـــزاری دو میزگـــرد تخصصی «همکاری اقتصادی، استانی، تجاری، ســـرمایه‌گذاری و مناطـــق آزاد» و «پیونـــد اقتصـــاد ملـــی و منطقه‌ای از مســـیر فناوری‌هـــای نویـــن و دانش‌بنیان» با حضور ۱۲ سفیر ایران در کشـــورهای همســـایه، مسئولان اتاق‌هـــای بازرگانی ملی و اســـتانی، استانداران خراســـان رضوی، جنوبی و شـــمالی و همچنیـــن معاونان وزیر امور خارجه در هتل پردیسان مشهد گشایش یافت.

معرفی توانمندی‌های استان‌های شـــمال شرق کشـــور، بررسی تامین کالاهـــای اساســـی و نیازهـــای این اســـتان‌ها از همســـایگان، بررســـی توسعه راهکارهای تجاری و اقتصادی در شـــرایط کنونی، بررســـی ظرفیت کشـــورهای همجوار و یافتن راهکار توســـعه روابط تجـــاری و اقتصادی با همســـایگان از جمله اهداف برگزاری این نشست ۲روزه است.

گفت و شنود

مرگ من؟!

گفت: «چای بوز»، روزنامه‌نگار ایرلندی با انتشـــار تصویری از زلنســـکی، رئیس‌جمهور اوکراین، خطاب به او نوشـــته است «دیگر مردی برای به کشتن دادن نداری، ســـلاح کافی نداری، یک میلیون و نیم نفر از مردم کشورت را به کشتن داده و یا قطع عضو کرده‌ای... دیگر چه می‌خواهی»؟!

گفتم: برخی از غربگرایان را بگو که وابستگی زلنسکی به آمریکا و ده‌ها بار تحقیرشدگی او از سوی ترامپ را نشانه دفاع وی از منافع ملی کشورش می‌دانستند و حتی برخی از مدعیان اصلاحات به جمهوری اسلامی ایران توصیه می‌کردند که از زلنسکی یاد بگیرند(!) و از طریق مذاکره با آمریکا منافع ملی کشور را حفظ کنند!

گفت: باید پرسید از دست دادن بخش اعظمی از خاک اوکراین و برجای گذاشتن یک میلیون و نیم کشته و قطع عضو و فروپاشی حاکمیت اوکراین و... کجایش حفظ منافع ملی است؟!

گفتم: یارو می‌گفت من به درجه‌ای از معرفت و آگاهی رسیده‌ام که کسی توان درک مرا ندارد و به نظراتم می‌خندند ولی حالا مدتی است که خودم برای خودم یک داستان عجیب و غریب تعریف می‌کنم و بعد با تعجب از خودم می‌پرسم؛ مرگ من؟!

آیت‌الله جنتی در جلسه شورای نگهبان:

رهنمودهای رهبر معظم انقلاب راهبرد پیروزی ملت‌ها در برابر استکبار است

دبیر شـــورای نگهبان گفت: رهنمودهای رهبـــر معظم انقلاب راهبرد پیـــروزی ملت‌ها در برابر استکبار است.

آیت‌الله احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان در ابتدای جلسه این شورا با اشاره به بیانات اخیر حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اســـلامی در دیدار قهرمانان ورزشی و مدال‌آوران المپیادهای علمی جهانی، این سخنان را «نســـخه‌ای قابل اتکا برای توفیق در مواجهه با طراحی‌های دشمنان» دانست.

قدرت‌های سلطه‌گر در طول تاریخ به دنبال غارت ملت‌ها بوده‌اند

وی با تأکید بر اینکه دشمنی جهان سلطه با ایران اسلامی ناشی از ترس از الگوبرداری ملت‌های دیگر از این نسخه موفق است، افزود: مقام معظم رهبری، دخالت‌هـــای آمریکا را نابـــاب، غلط و زورگویانه توصیف کرده‌اند و حقیقت آن است که قدرت‌های استکباری همواره با چنین نگاه سلطه‌جویانه‌ای در پی تسلط بر ملت‌ها برای غارت سرمایه‌های آنان بوده‌اند.

به گـــزارش پایگاه اطلاع‌رســـانی شورای نگهبان، آیت‌الله جنتی با اشاره به تجربه تاریخی ملت‌های مختلف در برابر استعمار گفت: مطالعه تاریخ نشان می‌دهـــد تنها راه موفقیـــت در مقابل زیاده‌خواهی‌های قدرت‌های ظالم، قوی شـــدن و ایستادگی اســـت؛ ملت‌هایی که چنین راهـــی را پیموده‌اند همواره پیروز بوده‌اند و بحمـــدالله امروز مردم مؤمن ایران اسلامی پرچمدار این مسیر پرافتخارند.

نهضت تنباکو؛ الگوی ایستادگی

وی با یادآوری ایام پیروزی نهضت تنباکـــو و نقش رهبری مؤمنانه آیت‌الله میرزا حسن شیرازی (رحمت‌الله‌علیه)، اظهار داشـــت: نهضت تنباکو نمونه‌ای برجســـته از مقاومت ملتی اســـت که برای حفظ عزت خود حاضر به پرداخت هزینه شد و در برابر قدرت‌های متکبر ایستادگی کرد.

آیت‌الله جنتی در ادامه، امتیازنامه تنباکو را یکی از مصادیق بارز قراردادهای غارتگرانه دولت‌های استعماری خواند و گفت: مطالعه این قرارداد نشان می‌دهد که اســـتعمارگران با بهره‌گیری از نفوذ فرهنگی و سیاسی، به دنبال غارت منابع مادی ملت ایران بودند.

وی با تأکید بر مســـئولیت فعالان عرصـــه جهاد تبیین، خواســـتار تبیین ابعـــاد قراردادهـــای اســـتعماری برای جامعه به‌ویژه نسل جوان شد تا ماهیت قدرت‌های استکباری بهتر شناخته شود.

دبیر شـــورای نگهبـــان در پایان افـــزود: قدرت‌های اســـتکباری ممکن اســـت در مقاطع مختلف ادبیات خود را تغییر دهند، اما ماهیت ظالمانه‌شان ثابت اســـت و رفتار سردمداران آمریکا و سایر قدرت‌های سلطه‌گر در روزهای اخیر، آشـــکارترین جلـــوه این روحیه استکباری است.

خبر ویژه

تحلیلگر صهیونیست: در جنگ پیروز نشدیم شاید با توافق بشود ایران را مهار کرد

یک مقام سابق صهیونیســـت می‌گوید جنگ دوباره با ایران، زیان راهبردی برای اسرائیل دارد و این رژیم باید از توافق دوباره آمریکا و اروپا با ایران حمایت کند. او همچنین تاکید کرد اقدام متقابل ایران، نشانه ناتوانی اسرائیل و غرب در ممانعت از بازسازی ظرفیت‌های متعارف ایران هستند.

دنی ســـیترینوویچ، رئیس اســـبق میز ایران در اطلاعات ارتش اسرائیل که اکنون در دانشـــگاه رایشمن تدریس می‌کند، در تحلیلی برای شورای آتلانتیک نوشت: سران اسرائیل بعد از پایان جنگ ۱۲روزه ژوئن گفتند ایران دیگر نمی‌تواند ســـلاح هسته‌ای بسازد. در نتیجه این فرض، با هرگونه توافق دیپلماتیک غرب با تهران مخالفت می‌کنند.

اسرائیل فشار زیادی بر تروئیکای اروپایی آورد تا سازوکار ماشه را فعال کنند، به ترامپ، فشـــار آورد تا ابتکار دیپلماتیک با ایران را پس بزند و از همه مهم‌تر، به تهدید ایران ادامه داد.

دولت آمریکا و تروئیکای اروپایی به دنبال احیای مذاکرات دیپلماتیک با ایران هستند، اما شرایطی را تحمیل می‌کنند که مقامات ایران نمی‌توانند بپذیرند، مانند دست‌کشیدن از حق غنی‌سازی اورانیوم یا محدود کردن برد موشک‌ها.

بدون توافق هسته‌ای، خطر جنگ دوباره وجود دارد و این‌بار ممکن است به گرداب جنگی فرسایشی بیفتد که فشار اقتصادی را بر اسرائیل افزایش خواهد داد و هرگونه بهبود موضع راهبردی اسرائیل را به خطر خواهد انداخت؛ به‌علاوه، این احتمال را بالا می‌برد که ایران تصمیم بگیرد به سمت تسلیحات هسته‌ای حرکت کند. درون نظام، روزبه‌روز افراد بیشتری ادعا می‌کنند که گزینه دیگری وجود ندارد.

به گفته مقامات ارشد آژانس، ایران همچنان میزان قابل‌توجهی مواد غنی‌شده ۶۰درصدی را دارد و همین‌طور ظرفیت غنی‌ســـازی را. گســـتره آســـیب به این ظرفیت‌ها مشخص نیست. احتمالا، ایران هنوز می‌تواند بر پایه مواد غنی‌شده، تا سطح ۹۰درصد غنی‌سازی کند، حتی بدون اینکه سایت‌های نطنز و فردو را فعال کند. تنها راه برای تضمین اینکه ایران از همان مواد غنی‌شـــده استفاده نخواهد کرد، بازگرداندن نظارت بازرسان آژانس است که به واسطه جنگ، ایران را ترک کردند. این سایت‌ها بدون نظارت هستند.

بدون توافق و حضور میدانی بازرسان، اسرائیل و غرب تنها به اطلاعاتی تکیه دارند که از ایران جمع‌آوری می‌شـــود؛ با این حال، معلوم نیست چنین اطلاعاتی در کار باشد و حتی اگر باشد، ممکن است در معرض تفاسیر متفاوت قرار گیرد؛ از این‌رو، حضور بازرسان در محل اجازه درکی بهتر را از آنچه در برنامه هسته‌ای ایران رخ می‌دهد خواهد داد. مشکل این است که بدون توافقی که فعلاً به هیچ‌وجه در دسترس نیست، ایران با بازگشت بازرسان موافقت نخواهد کرد.

اما مواد غنی‌شده، تنها مسئله‌ای نیستند که دستاوردهای اسرائیل در جنگ را تهدید می‌کنند. ایران اخیراً شروع به بازسازی گسترده ظرفیت‌های موشکی خود کرده؛ از جمله مجموعه‌ای آزمایش‌هایی که ظاهراً با هدف بهبود ظرفیت پرتاب در جنگ دوباره با اسرائیل. ایران همچنین با جدیت مشغول احیای سیستم‌های دفاع هوائی خود است. این اقدامات، آنچه را اسرائیل در جنگ کسب کرد، تضعیف می‌کنند و فراتر از هر چیز، نشـــانه ناتوانی در ممانعت از بازســـازی ظرفیت‌های متعارف توسط ایران است.

مسئله اختلافات داخلی در میان مقامات محافظه‌کارتر و میانه‌روتر ایران هم هســـت. پس از جنگ، بحث داخلی تشدید شـــد که درباره مذاکره با غرب، چه سیاستی باید در پیش گرفت؛ البته آنها بر سر این خواسته که غنی‌سازی در خاک ایران باید ادامه یابد متحد هستند و حاضر نیستند برنامه موشکی را محدود کنند، اما عناصر میانه‌روتر، از قبیل پزشکیان متوجه این هستند که تنها راه برای احیای اقتصاد، رفع تحریم‌ها، از طریق توافق است این احتمال هست که پس از جنگ، شرایطی ایجاد شده باشد که منجر به توافق شود، با اعمال شرایطی که تضمین کند ایران نتواند ظرفیت‌های غنی‌سازی در ابعاد صنعتی را برپا کند.

اســـرائیل، با هرگونه توافق که اجازه رفع تحریم‌ها را بدهد، مخالف است؛ اما ازســـرگیری جنگ، خطرات مهمی برای اسرائیل خواهد داشت. به خاطر داشته باشـــیم که به‌رغم ادعای مقامات ارشـــد، اســـرائیل در جنگ با ایران پیروز نشد. دســـتاوردهای مهمی داشت اما ایران نه‌تنها ظرفیت‌های هسته‌ای خود را حفظ کرد، بلکه توانســـت مناطق متعددی را در اسرائیل هدف قرار دهد و آسیب‌های جدی وارد کند. به‌علاوه، اگر جنگ علیه ایران دوباره شـــروع شود، شرایط این‌بار برای اسرائیل کمتر مناسب باشد. معلوم است که ایران آمادگی بهتری برای چنین کارزاری خواهد داشـــت، در سایه درس‌هایی که از جنگ آموخته و تلاش‌هایش، به‌خصوص در حوزه سیستم‌های موشکی، برای استفاده از این درس‌ها در جهت بهبود توانایی خود.

علاوه بر این، معلوم نیســـت اســـرائیل بتواند انتظار داشته باشد، همان‌قدر کمک از دولت ایالات‌متحده بگیرد که در کارزار پیشین گرفت. در سایه چندین چالش پیش‌روی دولت آمریکا در داخل و خارج، محتمل است که موضوع ایران در صدر فهرست اولویت‌های ترامپ قرار نداشته باشد؛ به‌علاوه، نتیجه جنگ غزه هم معلوم نیست.

مقامات اسرائیل این فرض را دارند که با از سرگیری جنگ می‌توانند حکومت ایران را دچار فروپاشی کنند و کاملاً نادیده می‌گیرند که به‌رغم مشکلات داخلی، حملات اسرائیل به ایران، موجب تقویت موضع حاکمیت در ایران و تقویت حس ملی‌گرایی ایرانیان شد. حملات بیشتر، صرفاً به تقویت این روند منجر شود.

بنابر آنچه گفته شـــد، اسرائیل باید از توافقی حمایت کند که مانع از برپایی دوباره ظرفیتی در ابعاد بالا برای غنی‌ســـازی در ایران می‌شود. جنگ دوباره، در سایه آماده‌سازی‌هایی که در ایران برایش انجام شده، شاید از قبلی سخت‌تر باشد و اسرائیل را درگیر جنگی فرسایشی کند، بدون این که هیچ چشم‌انداز روشنی باشد.

تصمیم به عدم حضور در شرم‌الشیخ چرا عاقلانه بود؟

موضع‌گیری مســـئولان سیاست‌خارجی و محتوای اجلاس شرم‌الشیخ نشان می‌دهد که تصمیم عدم شـــرکت در این نشســـت بر پایه تحلیل اهداف نشست گرفته شده است.

وب‌ســـایت دیپلماسی ایرانی وابســـته به حزب اصلاح‌طلب ندای ایرانیان در تحلیلی نوشت: در حالی که بسیاری از کشورها در اجلاس شرم‌الشیخ مصر درباره آتش‌بس غزه شرکت کردند، غیبت ایران در این نشست پرسش‌هایی را برانگیخت. بررسی زمینه‌های سیاسی، موضع‌گیری مسئولان سیاست‌خارجی و محتوای این اجلاس نشان می‌دهد که تصمیم تهران بر پایه تحلیل دقیق از ساختار و اهداف نشست گرفته شده است.

اجلاس شرم‌الشیخ که با عنوان «آتش‌بس فوری در غزه» برگزار شد، در عمل بیش از آن‌که تلاشـــی برای توقف واقعی جنگ باشد، به صحنه‌ای برای بازسازی طرح‌های سیاســـی آمریکا در منطقه شباهت داشت. محور اصلی گفت‌وگوها نه درباره رفع محاصره یا بازســـازی غزه، بلکه درباره چگونگی بازگشت روند موسوم به «طرح ابراهیم» بود، روندی که بر عادی‌ســـازی روابط با رژیم صهیونیستی و بازتعریف توازن قوا در خاورمیانه استوار است. از نگاه تحلیلگران، حضور در چنین اجلاسی می‌توانست به معنای پذیرش چارچوبی تلقی شود که در آن، مسئله اصلی فلسطین یعنی پایان اشغال و تشکیل دولت مستقل، عملاً به حاشیه رانده شده است.

سیاســـت تهران بر مشارکت در گفت‌وگوهایی است که تصمیم‌سازی واقعی در آن انجام می‌شـــود؛ نمونه‌اش همکاری فعال با بریکس، ســـازمان شانگهای و جنبش عدم‌تعهد است. در مورد شرم‌الشیخ، منابع نزدیک به دستگاه دیپلماسی می‌گویند بررســـی‌های کارشناسی نشـــان داده بود چارچوب این نشست نه‌تنها پاســـخگوی بحران انسانی در غزه نیست، بلکه ممکن است به بازتولید فشارهای سیاسی علیه ایران منجر شود.

فاصله میان عنوان و واقعیت اجلاس شرم‌الشـــیخ در حالی برگزار شـــد که همزمان، حملات اســـرائیل به غزه ادامه داشت و هیچ‌کدام از بیانیه‌های نشست محکومیت صریح این حملات را شـــامل نمی‌شـــد. این نشانه‌ای از جهت‌گیری یک‌سویه اجلاس تلقی شد. بسیاری از تحلیلگران منطقه‌ای نیز بر این باورند که هدف واقعی نشست، مدیریت تبعات جنگ برای رژیم صهیونیستی و ترمیم چهره سیاسی آمریکا در جهان عرب بود، نه یافتن راه‌حلی برای بحران.

براســـاس همین ارزیابی‌ها، تصمیم به عدم حضور نه از ســـر بی‌تفاوتی، بلکه از منظر پرهیز از همراهی با روندی گرفته شـــد که از ابتدا فاقد توازن و صداقت تلقی می‌شـــد. تهران در مواضع رســـمی خود بارها اعلام کرده است که صلح در منطقـــه تنها زمانی معنا دارد که بر عدالت، رفع اشـــغال و احترام به اراده مردم فلســـطین استوار باشد. حضور در نشست‌هایی که این اصول را نادیده می‌گیرند، به حل بحران کمکی نمی‌کند.

از سوی دیگر؛ در مقابل غیبت در شرم‌الشیخ، ایران در اجلاس اخیر جنبش عدم تعهد حضوری فعال و تأثیرگذار داشت. در این نشست که با مشارکت بیش از ۱۲۰ کشور برگزار شد، هیئت ایرانی نقشی محوری در شکل‌گیری بیانیه نهائی ایفا کرد؛ بیانیه‌ای که نه‌تنها بر حق ملت فلسطین برای مقاومت و تشکیل دولت مستقل تأکید داشت، بلکه اقدام یکجانبه غرب برای تمدید محدودیت‌های قطعنامه ۲۲۳۱ را نیز فاقد مشروعیت دانست.

باید چند خسارت دیگر برملا شود تا حسن روحانی محاکمه شود؟!

اعترافات هفته گذشته ولی‌الله سیف، رئیس اسبق بانک مرکزی باز هم پرونده خسارت‌های جبران‌ناپذیر حسن روحانی را به صدر اخبار کشور بازگرداند. اظهارات افشاگرانه سیف، باعث شد تا شیوه غلط مدیریت و استراتژی فسادآلود حل مسائل در دولت روحانی عیان شود.

به گزارش رجانیوز، علی‌رغم آن‌که روحانی در ماه‌های اخیر تلاش داشـــت تا وانمود کند که عاقل‌ترین سیاستمدار و حامی سفت و سخت منافع ملی است اما در عمل، مصاحبه رئیس بانک مرکزی وی، تمام رشـــته‌های روحانی را پنبه کرد و پرده از تصویر بدون روتوش دولت تدبیر و امید برداشت.

در لابه‌لای خطوط آن مصاحبه روشن شد که روحانی، کوچک‌ترین احساس مسئولیتی در برابر نسل‌های آینده ایران و حتی فردای اتمام مسئولیتش نداشته اســـت. او برای دفاع از انگاره غلط «برجام پرفایده» به خزانه کشـــورِ در تحریم حمله‌ور شد و چوب حراج به ۶۰ تن طلا زد.

شاهکار روحانی در مدیریت گعده‌ای و بازی با معیشت ۹۰میلیون ایرانی آن‌جا تکمیل می‌شود که به اذعان سیف برای تعیین نرخ ارز معروف به دلار جهانگیری، از آرای حضار آن جلسه میانگین می‌گیرد و یک رقم تصادفی را به‌عنوان خروجی جلســـه تصویب می‌کند. شـــاید تمام این روایت در برخورد اول تنها یک شوخی به‌نظر برسد اما برای همه حضار آن جلسه و حتی حسن روحانی واضح بود که در مدیریت کلان اقتصادی، تغییر حتی یک رقم ناچیز نیز می‌تواند آمارهای نهائی را ز